

Những đám rước trong Hà Nội xưa

Sự quy hoạch theo không gian đô thị hiện đại của thành phố Hà Nội theo kiểu Tây đã phá vỡ kết cấu các phường hội vốn có của Kẻ Chợ xưa.

Thành phần cư dân cũng có nhiều xáo trộn, tuy nhiên sự hiện diện của các thiết chế tôn giáo và tín ngưỡng, những ngôi đền, chùa hay đình vẫn tồn tại xen kẽ giữa các phố xá vẫn trở thành những điểm hội tụ cư dân có mối quan hệ thân tộc, đồng hương hay cùng phường hội nghề nghiệp. Vì thế, mà giữa phố phường Hà Nội vẫn diễn ra những lễ hội truyền thống hoặc của nhà chùa theo nghi thức Phật giáo hay của các đền, đình theo nghi lễ của dân gian, chủ yếu thờ những vị nhân thần hay các thành hoàng làng.

Những lễ hội này thu hút không chỉ những thị dân mà của cả dân từ các làng quê, dòng tộc có chung một vị thành hoàng hay tổ tiên. Điều đáng chú ý là các đám rước thường có hai con vật linh là **voi và ngựa**. Những con vật linh này có trong kinh nhà Phật và ngoài đời nó luôn biểu trưng cho sức mạnh phù trợ cho con người, gắn với hành trạng của các vị nhân thần...

Múa Rồng

Con Rồng đã trở thành linh vật của người dân Việt, gắn liền với tâm thức về "Con Rồng Cháu Tiên". Con Rồng cũng là biểu tượng gắn gũi với cư dân của nền văn minh lúa nước ở vùng Đông Á và biểu thị cho cả quyền uy của tự nhiên cũng như trong xã hội.

Múa Rồng là một trò trình diễn kết hợp tài khéo (xử) và sức mạnh (võ) phổ biến trong cư dân ở vùng Đông Á và những nơi có cộng đồng người Trung Hoa. Ở Việt Nam, ngoài Múa Rồng còn có cả trò Múa Rắn ở làng Lệ Mật (Gia Lâm) hay Múa Lân (nhất là vào dịp Tết Trung thu).

Múa Rồng trên Phố Hàng Quạt.

Chơi cờ người

Một ván cờ tướng, một trò chơi trí tuệ cổ truyền của người phương Đông diễn ra bên bờ Sông Hồng, phía xa là bóng chiếc cầu sắt hiện đại, thành quả của nền văn minh cơ khí phương Tây có thể mang lại cho chúng ta ý niệm về những thay đổi của xã hội Việt Nam ở đầu thế kỷ XX. Xuất xứ từ Trung Hoa, cờ tướng khá phổ biến và nó được người Việt Nam đưa vào đời sống lễ hội với những màu sắc rất bản địa. Ba tấm hình mô tả trang phục của những người tham gia một ván cờ người trong một lễ hội mang dáng vẻ phong lưu.

Chơi cờ ngoài bãi sông

Tướng ông và các quân sĩ

Tướng bà và các quân sĩ

Tướng Ông được bài trí bởi những vật dụng đương thời được coi là thời thượng: chiếc đồng hồ "Tây"; còn Tướng Bà thì có một giá súng gươm, cối trầu, ống nhổ và một bộ ấm chén. Dàn quân của Tướng Bà là những thiếu nữ rất trẻ đã mang dáng dấp thị thành. Không khí hội làng truyền thống trong khung cảnh chuyển đổi của Hà Nội, đô thị thời thuộc địa phần nào thể hiện trong những tấm ảnh này.

Dương Trung Quốc